

Zaterdag 21 april 2012 ging de vogelwerkgroep van Ken en Geniet op excursie naar “**Voornes Duin**”. De weersvooruitzichten voorspelden niet veel goeds voor deze dag maar toch 7 leden van de werkgroep trokken erop uit. We vertrokken om 07.00 uur vanuit Dongen om uiteindelijk om 08.15 uur op het parkeerterrein Waterbos nabij Badhotel Rockanje te vertrekken voor een tocht in de duinen. Het is bewolkt maar nog steeds droog.

Voornes Duin is een heerlijk natuurgebied om te genieten van rust, ruimte en groen. Er lopen verschillende (gemarkeerde) paden door het duingebied die allemaal een ander stukje Voornes Duin laten zien. Van vochtige bossen, duinmeren vol vogels tot stuivende zandvlaktes. Er zijn vochtige duinvalleien, schaduwrijke bossen, bloemrijke bermen en mooie poelen en meren. Dit uitgestrekte duingebied is als eerste natuurgebied in Nederland aangewezen als Natura 2000 gebied en dat is niet voor niets. De duinen van Voorne zijn relatief jong. Het oudste deel is ongeveer 1000 jaar geleden ontstaan in de delta van de Maas. Vanaf dat moment is er sprake van een dynamisch kustgebied met aanwas en afslag van duinen, pionierbegroeiing en de vorming van kreken en poelen.

We begonnen onze tocht over een pad met aan beide zijden veel struweelweelde van waaruit de vogels al volop kwetterden. Voornes Duin heeft het soortenrijkste duinstruweel van Noordwest-Europa. Tiftjaf, fitis en winterkoninkjes fluiten al volop. We lopen langs de boswachterswoning waar zijn vrouw reeds vroeg de wilde eenden in de poel aan het voederen is. Achter het huis horen en zien we een vrouwtje grote bonte specht. Iets verderop passeren we een bloemenweitje. Dit weitje staat 's winters soms geheel onder water. In het voorjaar zou je met wat geluk kleine watersalamanders kunnen zien maar hoe wij ook keken....wij zagen ze niet. We lopen verder naar het Waterbos. Het Waterbos is een vochtig bos. In de winter staat het geregeld onder water. Het bos is rond 1900 aangelegd als hakhoutbos. De stammen van de aangeplante essen, iepen en esdoorns werden eens in de zeven tot tien jaar afgehakt. Later heeft Natuurmonumenten het bos zoveel mogelijk haar eigen gang laten gaan. De afgehakte stronken zijn uitgegroeid tot forse bomen. Het dode hout, dat in het bos blijft, biedt levensmogelijkheden aan insecten, spechten, mossen en zwammen. In dit bos horen en zien we ook veel vogelsoorten als pimpel- en koolmees, zwartkoppen, tiftjafs, fitissen, grote bonte spechten, fazant en vinken. Wanneer we het Waterbos uitkomen zien we welke forse herstelwerkzaamheden er in dit gebied zijn uitgevoerd. Natuurmonumenten wil de verbossing van de duinen terugdringen en is hier flink aan de gang geweest. Als we over een paar jaar terugkomen moet het er weer goed uit gaan zien. Hier zien we o.a de witte kwikstaart, een overvliegende lepelaar, nijlganzen, grauwe ganzen en een aantal buizerds vliegen voorbij waarvan er een wel een heel lichte kleur heeft waardoor we twijfelen aan een ruigpootbuiserd maar Leo geeft uitsluitsel omdat hij vorige week deze vogel gefotografeerd heeft en thuis blijkt dat het wel een heel lichte vorm van een gewone buizerd betreft.

We lopen voorbij de Eerste Zanderij. De Eerste Zanderij is een vochtige vallei waar ooit zand is gewonnen. Het is een goede plek om naar bijzondere planten zoals orchideeën te kijken. 's Zomers kleuren brunel en rolklaver hele delen van de vochtige vallei paars en geel, nu zien we dit alles nog niet maar wel zien we wat aardigheden zoals een morielje-paddestoel, (een morielje (*Morchella*) of morille is een sponsachtig type zakjeszwam) welke bijna niet opvalt tussen de vele mastappels welke er omheen liggen.. Duidelijk een plaats waar een specht zijn maaltje leeg haalt, een duidelijke spechtensmidse.

Bij een bank aangekomen besluiten we even om er gebruik van te maken om een koffie-pauze in te lassen. We zijn tenslotte toch al z'n vijf kwartier onderweg.

Morielje

Spechtensmidse

Fouragerende vogelspotters

Na van onze koffie en meegebrachte broodjes genoten te hebben gaan we verder richting de uitkijkpost over het Brede Water. Het Brede Water ligt tussen de rij duinen die tot 1910 de zeevering vormde en een nieuwe rij duinen die de strandvlakte rond 1926 van de zee afsloot. In deze jonge vallei heeft zich een weelderige plantengroei ontwikkeld rond een grote duinplas. Onderweg naar de uitkijkpost zien we nog een aantal mooi gekleurde vinken, ekster, gaai en merel. Wanneer we bij de uitkijkpost aankomen vallen de vele vogels op het water duidelijk op. Van de vele vogels die hier huizen zijn de honderden aalscholvers de opvallendste. Je ziet de donkere vogels constant heen en weer pendelen tussen de eilandjes waar ze “wonen” en de Noordzee waar ze vissen. Het voedselrijke water trekt veel andere vogels aan. Vele eenden brengen hier hun jongen groot, zoals kuif-, tafel-, slob- en bergeenden. Bijzondere broedvogels zijn dodaars en geoorde fuut. Verder zien we hier meerkoet, fuut, grote Canadese gans, blauwe reiger, boerenzwaluw, grote mantelmeeuw, Kievit, kraakeend en torenvalk. Terwijl we hier rustig staan te genieten gooien ze boven ons de sluizen open. Wat een geluk, we staan droog onder het stalen afdak. We wachten tot de bui voorbij is en een half uurtje later schijnt weer de zon en lopen we weer verder.

Info-bord

Harrie-Kees-Jan en Beppie

Jack en Stephan

We vervolgen onze tocht langs de Schapenwei. Vanaf de lage duinenrij heb je zicht op de Schapenwei. In deze vallei grazen al heel lang geen schapen meer. Natuurmonumenten maait hier jaarlijks. Zo blijft de weide open en geschikt voor zeldzame planten. Kustvogels zoals bergeend, tureluur en scholekster vinden in de Schapenwei de rust en de ruimte om te broeden. Wij zien hier o.a. boomleeuwerik, bruine kiekendief, graspieper, kneuen, zwarte kraai en putters. Door kustafslag is strandovergang bunkers tijdelijk afgesloten en lopen we via een natte alternatieve route door de duinen. Hiet worden we verrast door het afzetten van territoria door een aantal nachtegalen, wat een machtig concert. We zijn bijna weer terug bij de parkeerplaats maar onderweg horen we nog een roodborstje, heggemusje en een zanglijster.

We besluiten om nog even naar het strand te gaan om daar bij een strandpaviljoen nog wat te gaan drinken. Onderweg daarna toe horen we een vreemd vogelgeluid wat we niet thuis kunnen brengen en denken aan een gaai die de zaak verward. We schenken er verder geen aandacht aan en lopen naar het strand, onderweg nog een aantal concerten van zwartkoppen en ook hier weer een nachtegaal die zijn hoogste lied presenteert.

We genieten van een kopje koffie, capochino, chocomel met slagroom en appelsap met of zonder een stuk appelgebak met slagroom (die kilo's hadden we er toch al afgelopen vandaag, niet dan...) en na nog even over het strand gekeken te hebben waar we alleen een kokmeeuw ontdekte zijn we terug naar de auto gelopen. Toen we bij de parkeerplaats aankwamen hoorden we weer dat vreemde geluid en nu toch maar even verder kijken en jawel hoor ontdekt..... een halsbandparkiet welke hier ook al voorkomt. Al met al hebben we vandaag een gevarieerd gebied bezocht wat zeer de moeite waard was. We komen uit op 46 vogelsoorten, reesporen en een aantal Schotse Hooglanders ende weergoden waren ons vandaag zeer goed gezind. Tot de volgende.

Leo Reijnierse, *coördinator vogelwerkgroep Ken en Geniet*